

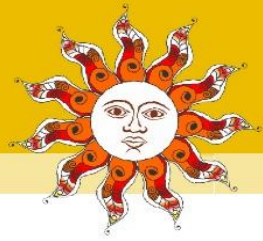
3. (අ) මොනර සමූහයා
(ආ) විශේෂ රූපයෙන් මහ බඹු තමා මැව්වත් වන්දාකිමි (පිල්වල පවත්නා ඇස් වැනි ලප) කන් බවට පත් නො කිරීම ගැන
4. (අ) දෙවිලියන් ඇස් යටින් (පහත බලා ගත් ඇසින්) හෙළන බැල්මෙන්
(ආ) දෙවිලියන් පහත බලා ගත් ඇසින් හෙළන්නා වූ බැල්මෙන් විශේෂයෙන් ජනයාගේ සිත් ඒකාන්තයෙන් මත් කොට ආකාශයෙන් බැස නැටුම් ගත් ලීලාව කවරාකාර ද ? විදුලිය ලක්ෂ ගණනක් එක විට දිස් වූවාක් මෙන් විය.
5. (අ) අනංගයාගේ කීර්තිලතාවට
(ආ) සිත් සතුටු වන මිණිමෙවුලෙහි හඬ විණා නාදය හා අතිශයින් මිශ්‍ර කොට

ක්‍රියාකාරකම iv.

- i. පදකමල
- ii. සුර සැවි සුවහස්
- iii. සහසැස්
- iv. සුර ගඳඹුන්
- v. නවතා ගිහිරියේ
- vi. දිය ගොස
- vii. පිය සන් නොව
- viii. සවනොත් සඳ
- ix. පන්සිළු
- x. නයි කැල ඔසලෝයා
- xi. සත්සර
- xii. කුටං වඩන
- xiii. කුසුම සරාගේ
- xiv. රන් රසේ
- xv. කම්පසේ දෙන සැර

ක්‍රියාකාරකම v

1. i. තිරිසන් ගත සතුන් සන්තෝෂයට පත් ආකාරය විණා වාදනයෙන් මත්ව තමන්ට තමන් අමතක ව සතුන් හැසුරුණු ආකාරය පිළිබඳ විස්තර වන කවි උදාහරණ ලෙස දක්වමින් පැහැදිලි කළ යුතු ය. ඒ සඳහා පහත දැක්වෙන පද්‍ය යොදා ගත හැකි ය.
 “ පියසන් නොව බිඟු දැල් රැඳි කොපුලි”
 “ කන්කලු වෙණ නඳ ඇසුමෙහි ලොබිනේ”
 “ මින් රළවුත් ගං වෙරළට රැස් වූ”
 “ යොදා සවන් වෙණ නඳ රස සුලබව”

ii. දෙවියන් සන්තෝෂ වූ ආකාරය දැක්වීමට

“ නොගොසින් සිට සිටි වන නිබඳේයා”
 “ පටන් සුරිඳු දුන් උපදෙස් සිහි කොට”
 “ බැඳි දන මන වැසුමෙහි ඇදුරෝයා” යන කවි යොදා ගත හැකි ය.

මිනිසුන් සතුටු වූ ආකාරය දැක්වීමට

“ නිති නිරිඳුගෙ රැකවලෙහි නියුත්තෝ”
 “ මනමත් කරවන දන මුළු දෙරණා” යන කවි යොදා ගෙන විස්තර කළ යුතු ය.

2. ගුත්තිල කාව්‍යයේ වර්තන නිරූපණය උසස් මට්ටමක පවතී. සුදන දුදන ලෙස වර්තන නො බෙදා ගුත්තිල වර්තයෙන් මුසිල වර්තයෙන් පවත්නා මනුෂ්‍ය ස්වභාවයට පොදු දුබලතාත් ප්‍රබලතාත් ගුත්තිල කවියා මධ්‍යස්ථාකාරයෙන් ඉදිරිපත් කරයි. එහි දී ගුත්තිල ආචාර්යයන් තම අභ්‍යවකාශයේ අභියෝගයට බියපත් වූ සැටින් අවසානයේ සක් දෙවිඳුගේ උපකාරයෙන් වංචා ප්‍රයෝගයක් මාර්ගයෙන් කුශලතා පූර්ණ ශිෂ්‍යයා පරාජය කරන සැටින් උත්ප්‍රාසයෙන් නිරූපණය කර තිබේ. සුදුසු උදාහරණ

“අප බෝසතුන් මිස”

ගුත්තිල මහ සිපී”

මුසිල දක්ෂයෙකි. එහෙත් ඔහුගේ අකෘතඥභාවය සාධාරණී කළ නොහැක. ඔහුගේ පරාජය ඒ දුදන ගුණයට අත් වූ දඬුවමක් නො වේදැයි වැනි අදහසක් කවියා ඉස්මතු කරයි.

“ කෙලෙහි ගුණ සිත්දේ”

“අනුවණකම් කෙළේ”

3.

i. ගුත්තිල කවියා බෝසතුන්ගේ ජයග්‍රාහී විණා වාදනයේ මධුරතාව වර්ණනා කිරීමට අපූරු උපක්‍රමයක් යොදා ගනියි. එනම් එදා එය රස විඳි දෙවි මිනිස් හා කිරිසත් යන සකල සත්ව විශේෂයන් එයින් මෝහනයට පත්ව තමාට තමන් අමතකව හැසුරුණු ආකාරය අප ඉදිරියේ මවා පෑමයි. මින් රළ ගං වෙරළට එක් රොක් විම, හස්තීන් වැගිරෙන මද දිය පානයේ යෙදෙන මීමැස්සන් ගැන වගක් නැති ව සිතුවමක ඇඳි රූප මෙන් සිටීම, අශ්වයන් නොසෙල් වී පිළිම මෙන් සිටීම, සෙබළුන්ගේ අත්වලින් ආයුධ ගිලිහී වැටීම, මව්වරුන්ට නොදැනීම ඇකයේ සිටි දරුවන් බිම වැටීම වැනි අවස්ථා උදාරහණ ලෙස ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

ii. කිසි කලෙක මිනිස් ලොව දී දැක ගත හැකි නො වන දෙවිලිය නර්තනයක් එදා දැක ගැනීමට මනුෂ්‍යයන්ට භාග්‍ය හිමි විය. කවියා අපූරු රැගුම අප ඇස් ඉදිරියේ මවා පෑමට විදග්ධ කාව්‍ය භාෂාවට ආවේණික කාව්‍යාලංකාර මනාව යොදා ගනියි.

“යටැසින් ලන බැල්මෙන් සුර විලසි”

“දිමුතු යසස් වන් කුසුම සරාගේ”

රූ රැසේ අඳිනා ලෙසේ ” වැනි පද්‍ය මේ සඳහා නිදර්ශන කර ගත හැකි ය.

4.

i. අර්ථාලංකාර යනු උපමා රූපකාදී අලංකාරයි. යම් වර්ණනාවක් උත්කර්ෂයෙන් ඉදිරිපත් කරන විට ගුත්තිල කවියා අවස්ථෝචිත රසභාවයන් නිරූපණයට යෝග්‍ය අර්ථාලංකාර භාවිත කරයි.

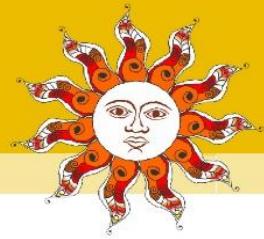
උදා - “ වර වෙණ නද අසමින් සිත සතොසිනි”

“ යටැසින් ලන බැල්මෙන් සුර විලසි”

“දිමුතු යසස් වන් කුසුම සරාගේ”

“රූ රැසේ අඳිනා ලෙසේ....”

“ පුන්මදාරා මල් දමින් මුදු....” දෙවිලිය රැගුම වැනුමේ දී යොදා ගන්නා උපමා රූපක ශාංගාර රස පෝෂණයට ඉවහල් වන බවත් පිළිතුරෙන් පෙන්වා දිය යුතු ය.

- ii. අර්ථ ධ්වනිය තව දුරටත් තීව්‍ර කිරීම සඳහා දක්ෂ කවියා ශබ්ද ධ්වනි උපයෝගී කර ගනියි. එනම් එළිසමය අනුප්‍රාසය යනාදී අංගයි. ගුත්තිලයේ සෑම කාව්‍යයක ම එළිසමය දක්නට ඇත.
 “කැර මිණි බරණ රැස්” වැනි කවියක පද ගැළපුමේ පවත්නා ශබ්දානුප්‍රාසයෙන් සක් දෙවිඳු සමග දෙවි ලොවෙන් බැස පැමිණෙන දෙවිපිරිස පැළඳ සිටි නොයෙක් දේවාහරණයන් එකට ගැටී නැඟෙන හඬෙහි දෝංකාරය නැගෙයි. විණාවේ ස්වරය දසක එක පැහැර විහිද ගිය බව පවසන විට අර්ථය අහිබවා යන ශබ්ද මාධුර්යයක් ඉස්මතු කිරීමට උචිත ලෙස අනුප්‍රාසය යොදා ගනියි.
 “ දිය දිය ගොස පළ කරමින් සපැමිණි” වැනි උදාහරණ දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න.
5. i. ගුත්තිලය ජනකාව්‍ය සම්ප්‍රදායත් විදග්ධ කාව්‍ය සම්ප්‍රදායත් සමතික්‍රමණය කළ මනහර කාව්‍යයක් බව විචාරක මතයයි. කවියා නොනවත්වා වේගයෙන් විස්තර කර ගෙන යන සිද්ධිවල දී ඉතා සරල ව්‍යවහාර බසට සමීප වාග් චිතියක් යොදා ගනියි. ගුත්තිල මූසිල දෙපළ විණා මණ්ඩපයට පැමිණ අසුන් ගැනීම, තරගය ඇරඹීම, සක් දෙවිඳු පැමිණීම, තතක් සිඳින ලෙස දැනුම් දීම, තත් සිඳි වයන විට ස්වරය අතිමධුර ව නැඟෙන්නට වීම, මූසිල ද එය අනුකරණයට ගොස් අමාරුවේ වැටීම යනාදී සිද්ධි වේගයෙන් ඉදිරිපත් කෙරෙයි. එහි දී අර්ථාලංකාර අවම සරල භාෂා චිතියක් යොදා ගනියි.
 “ ගුත්තිල ඇදුරු සඳ”
 “ අප බෝසතුන් මිස”
 “ කෙළෙහි ගුණ සින්දේ”
 “දෙවැනි තුන් වැනි තත” ආදී උදාහරණ සුදුසු ය.
- iii. විචිත්‍ර වර්ණනාවල දී විරන්තන සාහිත්‍ය භාෂාවක් කවි සමයේ අලංකාරත් යොදා ගන්නා බව දෙවිලිය රැගුම ආශ්‍රයෙන් පෙන්වා දිය යුතු ය.
 “දිමුතු යසස් වන් කුසුම සරාගේ”
 “රූ රැසේ අඳිනා ලෙසේ....”
 “ පුන්මදාරා මල් දමින් මුදු..
6. නියමිත කොටසේ කවිවල උපයුක්ත විරිත් තුනකි. එනම් එළිවැට සහිත ගී විරිත මෙය මහ පියුම් ගී විරිත යැයි හඳුන්වයි. 1 - 13 කවිවල පවත්නේ මේ විරිතයි. ඒය යම් සිද්ධි මාලාවක් වේගයෙන් විස්තර කර ගෙන යාම සඳහා උචිත වූවකි. වෙන වැයුමට පිවිසෙන විට මේ විරිත බිඳ පෙද හෙවත් පදක නම් විරිතට මාරු වෙයි. දෙවිලිය රැගුම ඉදිරිපත් කිරීමේ දී නර්තනයේ මන්ද්‍ර මද්‍ය උච්ච ලයට ගැළපෙන සේ විරිත යොදා ගන්නා සැටි දක්නට ලැබේ. එහි දිගු කවිවල සවිසිමත් නම් විරිත යොදා ගෙන ඇත.